

Sisäministeriölle

Viite: Sisäministeriön lausuntopyyntö / isänpäiväliputus / 28.2.2019 / SMDno-2018-2231

Asia: Lapsiasiavaltuutetun lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi liputuksesta Suomen lipulla annetun asetuksen muuttamiseksi

Lapsiasiavaltuutetun tehtävänä on arvioida ja edistää lapsen oikeuksien toteutumista Suomessa. Työn perustana on YK:n lapsen oikeuksien yleissopimus (SopS 59 ja 60/1991), joka on lailla voimaan saatettu ihmisoikeussopimus. Lapsiasiavaltuutettu arvioi luonnosta valtioneuvoston asetukseksi lapsen oikeuksien yleissopimuksen näkökulmasta.

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi liputuksesta Suomen lipulla annetun asetuksen muuttamisesta

Voimassa olevassa Suomen lipulla liputtamisesta annetussa asetuksessa (383/78) säädetään valtion virastojen ja laitosten virallisista liputuspäivistä. Asetuksen 2 § sisältää luettelon virallisista liputuspäivistä, joita ovat kuuden jokavuotisen liputuspäivän lisäksi päivät, jolloin toimitetaan valtiolliset vaalit, kunnallisvaalit, Euroopan parlamentin edustajien vaalit tai neuvoa-antava kansanäänestys koko maassa sekä päivä, jolloin tasavallan presidentti astuu toimeensa.

Asetuksen 2 §:n 3 kohdassa on säädetty, että toukokuun toinen sunnuntai eli äitienpäivä on virallinen liputuspäivä. Sen sijaan marraskuun toisena sunnuntaina vietettävä isänpäivä ei ole virallinen liputuspäivä, vaan vakiintunut, niin sanottu tavanomainen liputuspäivä. Käytännössä valtion virastot ja laitokset ovat kuitenkin liputtaneet aina myös vakiintuneina liputuspäivinä.

Sisäministeriön ehdotuksessa katsotaan, että isänpäivän liputus on saavuttanut kaikkien kansalaispiirien hyväksynnän ja liputus on tullut yleiseksi käytännöksi. Tämän johdosta sisäministeriö ehdottaa asetuksen muuttamista siten, että isänpäivä lisätään virallisten liputuspäivien luetteloon äitienpäivän rinnalle.

Lapsiasiavaltuutetun kannanotot

Lapsiasiavaltuutettu pitää sisäministeriön ehdotusta isänpäivän lisäämiseksi viralliseksi liputuspäiväksi erittäin kannatettavana. Lapsella on oikeus molempiin vanhempiin ja lapsen vanhemmat tulee nähdä lähtökohteisesti lapsen tasavertaisina huoltajina, jotka vastaavat yhdessä lapsen kasvatuksesta ja kehityksestä.

Asetusluonnoksessa viitataan Suomen lippu -komitean mietintöön (Komiteamietintö 1970: A 1), jonka mukaan ”liputuspäivien tulisi olla sellaisia, että mahdollisimman moni tuntisi ne omakseen ja voisi näin ollen

hyväksyä ne. Siksi uusien liputuspäivien tulisi olla ennestään tuttuja juhlapäiviä ja aiheeltaan mahdollisimman monen kansalaisen hyväksymiä, jotta yleinen liputus tuntuisi luontevalta.”

Lapsiasiavaltuutetun näkemyksen mukaan isänpäivä on Suomessa äitienpäivän rinnalla laajasti vietetty ja kansalaisten hyväksymä juhlapäivä. Äitien- ja isänpäivän tulisi näin ollen olla yhdenvertaisessa asemassa virallisen liputuksen suhteen. Vaikka liputuspäivällä ei ehkä ole suurempaa välitöntä merkitystä lapsen oikeuksien kannalta, liputuksella on suuri symbolinen arvo vanhempien arvostukseen liittyen.

Jyväskylässä 15.2.2019

Tuomas Kurttila
Lapsiasiavaltuutettu

Mimmi Partanen
Tarkastaja, lapsiasiavaltuutetun toimisto